

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

*„Co všechno se vejde do
knížek...“*

Obsah

1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE A JEJÍM PROGRAMU	3
1.1	Identifikační údaje školy a vzdělávacího programu	3
1.2	Obecná charakteristika školy	4
2	ANOTACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	7
2.1	Charakteristika vzdělávacího programu	7
3	ORGANIZACE VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ	9
3.1	Přijímání dětí do MŠ.....	9
3.2	Organizace chodu školy	10
3.3	Organizace dne	10
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
4.1	Věcné podmínky	12
4.2	Životospráva.....	13
4.3	Psychosociální podmínky	14
4.4	Řízení mateřské školy.....	14
4.5	Personální zajištění	15
4.6	Formy, metody a prostředky vzdělávání.....	15
4.7	Spolupráce s rodiči.....	16
5	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH	17
5.1	Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	17
5.2	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole	17
5.3.	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	19
5.2	Vzdělávání dětí nadaných	19
6	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	20
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	22
7.1	Integrované tematické bloky	22
8	EVALUAČNÍ SYSTÉM	30
9	SEZNAM LITERATURY	34
10	PŘÍLOHY ŠVP	35

1 .ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE A JEJÍM PROGRAMU

NÁZEV ŠVP PV: Co všechno se vejde do knížek?

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1.1 Identifikační údaje školy a vzdělávacího programu

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Praha 9 – Černý Most, Paculova 1115

ADRESA ŠKOLY: Paculova 1115, Praha 9, 198 00

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Andrea Benešová

KONTAKTY:

- **e-mail:** skolka@mpaculova.cz
- **datová schránka:** d5xkxw9
- **mobilní číslo:** 736 530 378
- **IČ:** 70918317
- **RED-IZO:** 600040160

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městská část Praha 14

ADRESA ZŘIZOVATELE: Bratří Venclíků 1073, Praha 9, 198 21

KONTAKTY: www.praha14.cz

PLATNOST OD: 1. 9. 2020

DOBA PLATNOSTI: 1.9.2025 – 30.8.2026

VERZE ŠVP: 3 – aktualizace k 1.9.2025

ČÍSLO JEDNACÍ: ŠVP PV 1-2020

ZPRACOVATELÉ: Mgr. Andrea Benešová, Bc. Petra Tichá, Bc. Gabriela Příbylová

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2025

.....
ředitel školy
Mgr. Andrea Benešová

.....
Razítko školy

1.2 Obecná charakteristika školy

Základní údaje -

Umístění školy:	sídlištní mateřská škola
Druh provozu školy:	celodenní
Velikost školy:	čtyřtřídní MŠ, s kapacitou 24 dětí, s výjimkou zřizovatele 28 dětí
Počet školních budov:	jedna
Venkovní areál školy:	školní zahrada

MŠ Paculova byla dostavena v roce 1983 a prvně otevřena 1. 9. 1983 na nově vznikajícím sídlišti Černý Most.

Od 1. 7. 2001 je MŠ v právní subjektivitě a jejím zřizovatelem je ÚMČ Praha 14. Jsme čtyřtřídní mateřskou školou nacházející se na okraji sídliště, v blízkém okolí je centrální park a rybník. V dostupné vzdálenosti od mateřské školy se nachází park U Čenku, rybník Martiňák, rozhledna Doubravka a její přílehlá přírodní lokalita. Škola je velmi dobře dopravně dostupná hromadnou dopravou. V mateřské škole je zapsáno 112 dětí, v každé třídě je zapsáno 24 dětí. Počet dětí je navýšen ze zákonné normy 24 dětí na 28 výjimkou, povolenou zřizovatelem mateřské školy.

V návaznosti na dvouletý projekt Jihočeské univerzity České Budějovice OP VVV – Centrum kolegiální podpory v oblasti čtenářské pregramotnosti, podporující vzájemné učení pedagogů MŠ. V rámci tohoto projektu škola disponuje velkým množstvím soudobé kvalitní dětské literatury, didaktickým materiálem, interaktivním panelem a programovým vybavením podporující rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí.

Mateřská školy je zapojena v OP VVV – Šablony V., v jejichž rámci čerpá finanční podporu na školního asistenta podporujícího děti ohrožené školním neúspěchem. Dále je zapojena do projektu Městské části Praha 14, který je zaměřený na výuku českého jazyka. Tato výuka probíhá nad rámec denního vzdělávání v MŠ, a to skupinově i individuální formou. MŠ je zapojena do projektu České obce sokolské „Se sokolem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“ na rozvoj pohybové gramotnosti, spolupracujeme s organizací Proxima Sociale o.p.s. zabývající se mimo jiné selektivní prevencí, kterou využíváme v rámci primárního preventivního programu. Již několik let spolupracujeme s organizací Mezi námi o.p.s., zabývající se mezigeneračními aktivitami. V rámci tohoto programu k nám dochází čtecí babičky, rozšiřujeme naše aktivity i na spolupráci s DSS Bojčenkova, kam budeme pravidelně docházet jednou měsíčně a věnovat se mezigeneračním aktivitám se seniory.

Mateřská škola spolupracuje:

- Klub rodičů při MŠ Paculova se sídlem v budově MŠ Paculova
- ZŠ Bří Venclíků 1140/1, Praha 9
- Městská knihovna v Praze, pobočka Praha 14 – Černý Most
- Malá technická univerzita z.ú.
- Městská část Prahy 14

- DSS Bojčenkova
- Proxima sociale o.p.s

Popis budovy

Budova byla postavena v roce 1983 současně s nově rostoucím sídlištěm. Je to dvoupatrová budova členěná na dvě samostatná křídla se samostatnými vchody spojenými vnitřní chodbou, u které se nachází hlavní vchod pro personál a návštěvníky MŠ. V přízemí se nacházejí dvě třídy, v prvním patře také dvě třídy. Prostory ve druhém patře byly zrekonstruovány a v současné době slouží jako ředitelna a sborovna, metodický kabinet a spisovna MŠ. Mateřská škola disponuje vlastní školní jídelnou.

Každá ze čtyř tříd má vlastní třídu, hernu, výukovou místnost, šatnu a sociální zařízení. Ke každé třídě patří šatna učitelek a přípravná jídla. V prvním patře je kuchyň se šatnou, sklady a kanceláři vedoucí školní jídelny. Nachází se zde kancelář zástupce ředitele s dalším zázemím pro pedagogy. V přízemí technické zázemí, prádelna, mandlovna a zázemí pro provozní personál MŠ.

Proběhlé rekonstrukce v MŠ:

- 2007 výměna oken a rekonstrukce střechy
- 2013 vybudování šatny pro provozní personál
- 2014 sociální zařízení a letní umývárny
- 2015 zateplení budovy, nová omítka, přestavba teras na čtyři nové výukové místnosti
- 2016 rekonstrukce školní jídelny a přípravy jídla, modernizace zázemí pro zaměstnance školní jídelny
- 2016 částečná rekonstrukce školní zahrady
- 2019 kompletní rekonstrukce elektroinstalací, včetně nového zabezpečovacího systému a rozvodů bezdrátového internetového připojení
- 2019 zřízení venkovní učebny
- 2020 místnost na keramickou pec
- 2020 – 2025 – postupná obměna nábytku za nový, výměna podlahových krytin
- 2023 – nový dřevěný vláček na zahradu
- 2024 - venkovní kuchyňka a dílna, nová knihovna

Školní zahrada

Na podzim 2016 prošla školní zahrada částečnou rekonstrukcí, zbudována dvě nová pískoviště, softové hřiště s hracími prvky a trampolínou na jedné části zahrady. Druhá část byla osazena hracím prvkem – pirátkou lodí a softovým povrchem. Spojující cesty jsou řešeny, jako silnice s dopravním značením. Na zahradě jsou instalována dvě nerezová pítky, která zajišťují pitný režim dětí.

Mateřská škola se zapojila do soutěže společnosti Glóbus o veřejně prospěšný projekt. V rámci této soutěže Svět jsme získali část finančních prostředků na zbudování altánu – venkovní učebny, která byla dokončena díky dofinancování společnosti CČM a.s.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Charakteristika jednotlivých tříd

Třídy jsou uspořádány věkově stejnorodé, jsou označeny obrázky zvířat – Ježek, Veverka, Liška, Sovy. Jednotlivé třídy se liší barevnou kombinací nábytku a doplňků. Každá třída MŠ má tři propojené místnosti, přičemž jedna slouží, jako pracovna a jídelna zároveň, druhá slouží jako herna s několika hracími koutky a ložnice zároveň a třetí je využívána pro různorodé výchovně-vzdělávací aktivity (polytechnické, hudebně-pohybové, výtvarné a další).

Stravování

Strava je zabezpečována vlastní školní kuchyní, která prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2016. Kuchyně byla vybavena nejmodernějším konvektomatem, který umožňuje rychlejší a hlavně zdravější přípravu jídla. Snažíme respektovat všechny zásady zdravého vaření, nepoužíváme žádné konvenience

2 . ANOTACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1 Charakteristika vzdělávacího programu

Hlavní myšlenkou programu je cílený rozvoj čtenářské pregramotnosti. Program vychází z aktuálních potřeb školy – zvyšující se procento dětí s odlišným mateřským jazykem, nárůstem logopedických vad, narůstajícím absencí vztahu k literatuře ve všech jejích formách.

Hlavní cíle, které si program stanovuje:

- Získávání osobních zkušeností na základě vlastních prožitků.
- Vztah ke kulturním tradicím země a postupné rozšiřování povědomí o dalších kulturách.
- Užší propojení rodiny a školy v rámci výchovně-vzdělávacích činností i mimoškolních aktivit.
- Vytváření bezpečného prostředí, pomocí společně vytvořených pravidel.
- Rozvoj pohybových dovedností a fyzické zdatnosti s využitím přírodních lokalit mateřské školy.
- Budovat odpovědný postoj k ochraně přírody a života jako takového.
- Všestranný, harmonický rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na jeho fyzickou i psychickou pohodu, s porozuměním svým emocím a rozpoznávat problémy a nacházet řešení.

Vzdělávací program naplňuje požadavky RVP PV, vytváří elementární základy klíčových kompetencí, tyto kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplňování směřujeme veškeré vzdělávání a na které dále navazuje vzdělávání na vyšších stupních škol.

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Pro učitele z výše uvedeného vyplývá:

- Nutná znalost vývojových stadií dítěte
- Potřeba promyšleného plánování činností se schopností přizpůsobení se situaci

- Schopnost prokázat dětem úctu, respektovat jejich důstojnost
- Dovednost poskytnout zejména dostatečnou podporu každému dítěti, povzbuzení k řešení problémů
- Způsobilost vytvářet podnětné prostředí s poskytnutím dostatečného prostoru pro veškerou činnost
- Potřeba dalšího profesního vzdělávání a osobního růstu

3 .ORGANIZACE VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

3.1 Přijímání dětí do MŠ

Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání

- Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání dítěte může zákonný zástupce podat v době zápisu. V případě, že mateřská škola nemá naplněnou kapacitu, jsou žádosti přijímány kdykoliv během školního roku.
- Zápis na příští školní rok probíhá od 2. do 16.5 předcházejícího školního roku. Termín je zveřejněn vyvěšením na budově mateřské školy, na webových stránkách školy a městské části Praha 14.
- Děti jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány vždy k 1. 9. následujícího školního roku, v případě volné kapacity i v jeho průběhu.

Při podávání žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:

- a) žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, kterou si může vyzvednout během vydávání přihlášek nebo stáhnout na webových stránkách MŠ
- b) lékařské potvrzení o tom, zda je dítě řádně očkováno nebo potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním* (případně má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci).
*Tato podmínka se netýká dětí, které jsou v režimu povinného předškolního vzdělávání
- c) vyjádření (na žádosti o přijetí), zda se jedná o dítě se zdravotním postižením
- d) doklady - rodný list dítěte, OP zákonného zástupce nebo dítěte prokazující trvalý pobyt na území MČ Praha 14, v případě cizích státních příslušníků mimo EU nutno prokázat se dokladem o dlouhodobém či trvalém pobytu na území ČR

V případě, že zájem o umístění převažuje kapacitu MŠ, řídí se ředitelka kritérii přijímání viz příloha č. 2, jenž jsou stanoveny před zápisem do MŠ, zveřejněny na webových stránkách a v prostorách MŠ. Rodiče si mohou podat odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů ode dne doručení.

Před zápisem si rodiče v rámci dně otevřených mají možnost projít si třídy, jsou jim zodpovězeny dotazy, tak aby měli představu o pobytu dítěte v MŠ.

Třídy jsou homogenní, s počtem 24 dětí na třídu s výjimkou zřizovatele 28 dětí. Integrujeme i děti se znevýhodněním (ve spolupráci se speciálním pedagogickým centrem a dalšími odborníky).

Adaptační doba, zařazení do třídy

- Adaptační doba je individuální
- Při nástupu každého nového dítěte jsou s rodiči projednány a dohodnuty optimální podmínky, aby dítě přechod z domácího prostředí do prostředí MŠ co nejlépe zvládlo.

- Děti se zařazují do tříd podle věku a jejich zařazení je plně v kompetenci ředitel školy.
- Dále je rodičům nabídnuto, že mohou své dítě doprovázet a setrvat s ním, vodit je na zkrácenou dobu, a to především v prvních 14 dnech docházky dítěte, přičemž doporučujeme pobyt pouze na dopolední blok.

Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí i rodičů, zákonných zástupců dětí, podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, provoz a vnitřní režim mateřské školy jsou dány Školním řádem viz veřejná příloha č. 3.

3.2 Organizace chodu školy

- MŠ má dva samostatné vchody pro vstup zákonných zástupců do tříd. Na jedné straně jsou to Ježci a Lišky, na druhé Veverky a Sovy.
- Čtyři třídy, homogenního uspořádání
- Ježci – 3 -4 roky (6.30 – 17.00)
- Veverky – 4 – 5 let (6.30 – 17.00)
- Lišky – 5 – 6 let (7.00 – 16.00)
- Sovy – 5 – 7 let, děti s OŠD (7.00 – 16.00)
- Zařazování do tříd či případné přesuny v průběhu celé docházky do MŠ je zcela v kompetenci ředitele školy, a to především z organizačních možností školy nebo individuálních potřeb dítěte.
- Učitelé v rámci jednotlivých tříd postupují s dětmi do dalších ročníků.
- Od 6.30 do 7.00 se děti z třídy Lišek scházejí ve třídě Ježků a děti ze Sov ve třídě Veverek. Vyzvedávání mezi 16.00- 17.00 je opět uskutečňováno ve třídách Ježků a Veverek.
- V případě vážných organizačních důvodů dochází k rozdělení dětí ze třídy Sov na odpolední pobyt v MŠ s přihlédnutím k individuálním potřebám těchto dětí. Za vážné organizační důvody jsou považovány především absence pedagogického personálu, a to z důvodu dalšího vzdělávání učitelů nebo nemoci. V tomto případě jsou dodržovány veškeré hygienické standardy, jako by děti byly ve své třídě.
- Překrývání učitelů je zajištěno mezi 10.00 až 12.30.

3.3 Organizace dne

Ranní scházení

- děti se scházejí do 8.00, mohou přijít po domluvě později, ale tak aby nenarušily výchovně-vzdělávací činnost
- zákonný zástupce předává dítě přímo učiteli
- začátek povinného předškolního vzdělávání je v 8.00

Hlavní výchovná činnost od 8.30

- **ranní kruh** – děti se seznamují s tématem, povídají si o prožitcích, probíhá sdílení,
- **řízená pohybová aktivita**, zaměřená na správné držení těla a správné provádění zdravotních cviků

- **svačina** – děti si samy berou připravené jídlo a pití. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze – samy si volí druh ovoce, zeleniny. Za příznivých klimatických podmínek svačíme na školní zahradě.
- **Výchovně-vzdělávací činnost dle TVP** – činnosti vycházejí z potřeb dítěte, volí si způsob, jakým budou na daném tématu pracovat, je preferována skupinová práce a prožitkové učení.
- **Pobyt venku** – každodenně, vyjma nepříznivých podmínek - v tom případě se organizuje náhradní činnost ve třídě, spojená s pohybovou aktivitou.
- **Oběd od 11.45** - děti si samy chodí pro oběd, mohou si vybrat velikost porce, vyjma nejmenších dětí jsou vedeny k používání kompletního příboru. Děti nedokrmujeme, pouze můžeme poskytovat malou pomoc.
- **Odchod dětí po obědě od 12.20 – 13.00** – poslech relaxační hudby a prostor na četbu pohádek před odpočinkem
- **Odpolední odpočinek od 13.00 – 14.30** - všechny děti odpočívají na lehátku, převlékají se do pyžam krom předškoláků. Děti spát nemusí, pokud nemají potřebu spánku, přibližně po 30 minutách mohou vstát a věnují se klidové činnosti (rozvíjí grafomotoriku, jemnou motoriku, prostor pro individuální práci a cílenou předškolní přípravu) za předpokladu dodržení předem stanovených pravidel
- **Odpolední svačina 14:45** - děti si samy berou připravené jídlo a pití. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze – samy si volí druh ovoce, zeleniny.
- **Odpolední aktivity od 15.00 – 17.00** – zájmová činnost, volné hry, v případě příznivých klimatických podmínek se tyto aktivity přesouvají ven.

4 .PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné podmínky

- Mateřská škola má přiměřeně velké prostory, odpovídající nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada i školní hřiště, tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity, zahrada prošla v roce 2016 velkou rekonstrukcí a umožňuje kvalitní pohybové vyžitím. Byl vybudován altán na polytechnickou výchovu.
- Vybavení dětským nábytkem, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienická zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou v souladu s hygienickými předpisy. Jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídající počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Upřednostňujeme hračky rozvíjející logické a konstruktivní myšlení a tvořivost.
- Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je doplňováno a obnovováno dle finančních možností školy. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát a samy ukládat. Jsou v souladu s hygienickými předpisy.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti.
- V roce 2015 byla zakoupena nová interaktivní tabule, která bude postupně využívána všemi třídami k podpoře rozvoje myšlení, řečových schopností, předmatematických představ a logického uvažování dětí.
- Byly zakoupeny antialergické lůžkoviny a nová lehátka do všech tříd, do všech tříd byly pořízeny nové židličky v barvě třídy.
- Do školní prádelny byla pořízena sušička prádla.
- Umývárny byly vybaveny skříňkami na ručníky s držáky na kelímky v barvě třídy.
- Dětské šatny byly vybaveny novými úložnými boxy.
- V roce 2019 proběhla rekonstrukce elektroinstalací spolu s novým zabezpečovacím systémem a bezdrátovým internetovým připojením.
- Třídy byly vybaveny aquabary pro zajištění pitného režimu po celý den.
- V prostorách bývalého školnického bytu vznikla nová ředitelna, spisovna a metodické kabinety.
- Sborovna, která slouží jako spisovna zástupkyně ředitelky, poskytuje dostatečné zázemí pro pedagogické pracovnice, má dostatečně obsáhlou školní knihovnu, učitelé mají k dispozici výpočetní techniku. Didaktické metodické materiály jsou průběžně doplňovány dle finančních možností školy.
- V obou patrech byly zbudovány kouty umožňující klidné stolování pedagogických a provozních zaměstnanců.
- Šatny pedagogických pracovníků byly vybaveny zamykacími skříňkami.
- Ve všech třídách je nový barevný nábytek v souladu s ostatními barevnými prvky jednotlivých tříd.
- V roce 2020 byla zakoupena keramická pec
- 2021–2025 obměna veškerého nábytku v jednotném stylu, výměna koberec a podlahových krytin
- 2022 - Interaktivní panely Lišky

- 2023–2025 – nové dřevěné prvky na zahradě MŠ – vlak, venkovní dílna a kuchyňka

Záměry –

- Dále kultivovat školní zahradu, dovybavení polytechnické venkovní učebny, rekonstrukce plotu školy.
- Pořízení další IT technologie, konkrétně další interaktivní panel do třídy Ježků.
- Didaktický materiál.
- Mlhoviště na zahradu

4.2 Životospráva

- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne v MŠ, děti mají k dispozici jak vodu, tak i čaj, v každé třídě je aquabar s vodou. Nápoje si děti samy nalévají do svých hrníčků. Na zahradě jsou instalována pítka, která zajišťují v teplých dnech pitný režim při pobytu venku.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné časové intervaly.
- Při stravování jsou respektovány potřeby dětí, nabízíme dětem možnost výběru a volby – mohou si z několika druhů ovoce či zeleniny, velikost přílohy je přizpůsobována přání dětí.
- Děti nikdy nenutíme do jídla, a to ani na žádost rodičů, vhodnou motivací se snažíme vést děti k tomu, aby alespoň ochutnaly a pak se rozhodly, zda budou dále pokračovat, či ne. Vždy vycházíme z individuality dítěte a našich znalostí o něm, přihlížíme i k přáním rodičů.
- Od 4 let děti jsou vedeny ke stolování pomocí příboru.
- Škola nezajišťuje dietní stravování. V případě individuálních požadavků zákonných zástupců na stravování, vždy zohledňujeme zdravotní stav dítěte podložený zprávou dětského lékaře. Novela vyhlášky o školní stravování umožňuje donášku vlastního jídla i v případě, že dítě nemá žádné dietní omezení. Z této vyhlášky vyplývá, že rodič plně odpovídá za kvalitu donesené stravy.
- Je zajištěn pravidelný denní řád, který je současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Děti mají denně možnost pobývat na školní zahradě, otužovat se vzduchem a pohybem. Preferujeme především spontánní pohyb dle potřeb a volby dětí, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky (mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, silný déšť, inverze, apod.)
- Rodiče dětí jsou upozorňováni na tyto skutečnosti a přizpůsobují oblečení dětí aktuálním podmínkám.
- Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají zhruba 30 minut, poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny klidné činnosti ve třídě. Děti nejsou v žádném případě jakkoli nuceny do spaní.
- Pracovníci školy vedou děti ke zdravému životnímu stylu jak vzdělávací nabídkou, tak osobním příkladem.

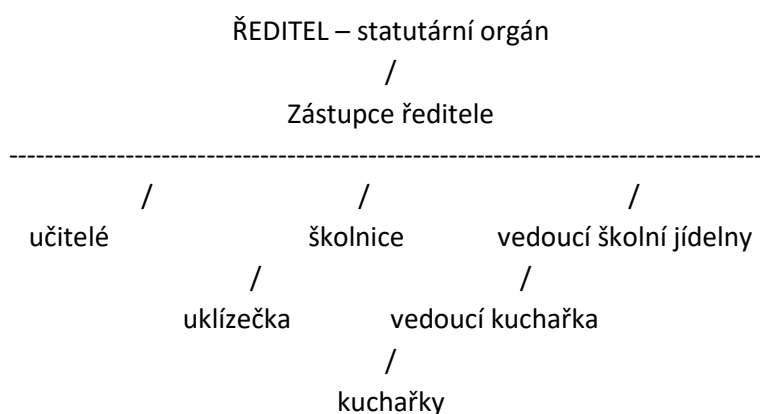
4.3 Psychosociální podmínky

- **Podnětné prostředí** - motivuje děti k zájmu o účast na jednotlivých aktivitách. Učitelky respektují právo volby dítěte v činnostech.
- **Celkové klima školy** - dítě cítí bezpečně, spokojeně, kde je přijímáno takové, jaké je.
- **Adaptační program** – na nové prostředí i situace, ve spolupráci s rodinou.
- **Respektující přístup** – učitelé jsou pro dítě partnerem pomocníkem a průvodcem na jeho cestě poznávání, respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.
- **Rovnoprávnost** - všechny děti mají v naší mateřské škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- **Jasný řád a pravidla pro všechny** - osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a pravidel, které jsou ve škole spoluvytvářeny.
- **Formativní hodnocení** - převažující sebehodnocení, aby si dítě utvářelo svůj názor = sebepojetí na základě sebeuvědomění, aby bylo schopno znát svou cenu.
- **Prevence sociopatologických jevů** – učitelé se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany, patologických jevů) viz příloha č. 4 Školní preventivní program.

4.4 Řízení mateřské školy

Právní subjekt je řízen ředitelkou mateřské školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny (pracovní náplně, Řád školy a jiné).

Struktura řízení v mateřské škole

Ředitel ve spolupráci s celým pedagogickým týmem vypracovává školní vzdělávací program, kterým se řídí výchovně vzdělávací činnost mateřské školy. Ve škole je zaveden funkční informační systém, jednou měsíčně pořádáme pedagogické rady, jednou za čtvrt roku společně s provozní poradou. Jednou týdně probíhá krátká pedagogická porada. V případě potřeby jsou informace předávány pomocí online systémů – Whatsapp, Správa MŠ

Vedení školy ponechává všem zaměstnancům dostatek pravomocí, respektuje jejich názor a podporuje je a pedagogické pracovníky podporuje v tvůrčí pedagogické práci. Provozní pracovníci a zaměstnanci

Školní jídelny svou prací pomáhají v přípravě a organizaci dílčích projektů, slavností a jiných akcí mateřské školy, pomáhají při doprovodu dětí a při náročnějších činnostech.

Odpovědnost učitelů je daná platnými předpisy, při zajišťování náročnějších činností pomáhají provozní zaměstnanci dle příkazu ředitele školy. Podrobně jsou tyto opatření pro bezpečnost práce rozepsané v pracovních náplních zaměstnanců.

4.5 Personální zajištění

Mateřská škola má celkem 18 zaměstnanců. Z toho 10 učitelů, 7 na celý úvazek, jedna učitelka na 0,4, jedna na 0,9 a zástupkyně ředitelky na 0,2 úvazku. Dále dva asistenty pedagoga a školního asistenta financovaného z projektu OP VVV na 0,1 úvazku, na této pozici je jedna z učitelek. Dále 4 pracovníce školní jídelny – vedoucí školní jídelny 0,6 úvazku, 2 kuchařky na celý pracovní úvazek a jedna na 0,5 úvazku. Dvě pracovníce provozu na celý úvazek.

Ve všech třídách je zajištěno překrývání učitelů v průměru dvě a půl hodiny denně.

Kolektiv učitelů a asistentů je z velké části kvalifikovaný, dvě učitelky jsou nekvalifikované, obě si dodělávají pedagogické vzdělání. Všichni učitelé se dále sebevzdělávají a pravidelně se účastní DVPP. Jsme pracovním týmem, ve kterém pracujeme na spolupráci, důvěře, tvořivosti, toleranci, vstřícnosti.

4.6 Formy, metody a prostředky vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích v průběhu celého dne, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

- Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dětmi naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení a vychází z aktuálních potřeb dětí.
- Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém, situačním a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách doplňované individuálním přístupem.
- Rozvíjíme kritické myšlení, omezujeme předávání hotových poznatků.
- Hra je hlavním prostředkem vzdělávání.
- Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání.
- Intenzivně se věnujeme též prevenci nesprávné výslovnosti formou každodenních jazykových chvil, rozvíjením komunikativních dovedností dětí, jak skupinovou formou, tak individuálně. V rámci těchto aktivit se zaměřujeme na zapojování dětí s odlišným mateřským jazykem.
- Formy učení jsou založené na interaktivním procesu učitel – dítě, dítě – dítě, na prožitkovém a kooperativním učení s využitím všech dostupných pomůcek, které jsou k dispozici dětem tak, aby byly co nejméně závislé na pomoci dospělých. K tomuto učení je také přizpůsobeno prostředí jednotlivých tříd a školní zahrady, které je motivující a zároveň respektující psychohygienické požadavky na osobnost dítěte. (tzv. neohrožující prostředí).

- K rozvoji dětí s odkladem školní docházky využíváme plánů pedagogické podpory.

4.7 Spolupráce s rodiči

- Již před zápisem jsou zákonní zástupci podrobně seznámeni s programem a vizí mateřské školy.
- Při zahájení docházky je mateřská škola v rámci jednotlivých tříd seznámena formou dotazníkového šetření s individuálními zvláštnostmi, každého dítěte.
- Velmi důležitá je komunikace mezi týmem školy a rodinami. Organizační záležitosti jsou předávány osobní formou, prostřednictvím webových stránek – www.paculka.cz, sms formou – Správa MŠ, e-mailem, telefonicky nebo na třídních nástěnkách. Informace o výchovně-vzdělávacím procesu jsou k dispozici také na třídních nástěnkách umístěných v šatnách jednotlivých tříd. Školní vzdělávací program je k dispozici v každé šatně nebo v elektronické verzi na webu mateřské školy. Pro vybudování efektivní komunikace mezi rodinami a týmem školy máme vypracovaných několik formálních i neformálních strategií
- Komplexní informace o průběhu výchovně-vzdělávacího procesu jsou podávány na konzultačních hodinách dvakrát ročně, v každém pololetí jednou. V případě potřeby je možné dohodnout se na individuální konzultaci mimo konzultační období.
- Vzájemná práva a povinnosti jsou dány Školním řádem mateřské školy viz příloha 3.
- Strategií školy je zapojení rodiny do výchovně-vzdělávacího procesu prostřednictvím tematicky zaměřených akcí, které jsou propojeny s tradicemi. Dýňování – Loučení s létem, Svatomartinský průvod, Venkovní vánoční trhy se společným zpíváním koled, Vánoční dílničky, Velikonoční jarmark, oslavy Dne matek, oslavy Dne otců, Zahradní slavnost aneb Loučení s předškoláky.

5 .VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou MŠMT č.27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění vyhlášky č. 416/2017 Sb. Vzdělávací cíle vždy vycházejí z RPV PV a jsou totožné pro všechny děti. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami MŠ spolupracuje s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

5.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Naší snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba naplňování cílů přizpůsobovat tak, aby to maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Tomu odpovídá i naše volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, snažíme se, aby byly maximálně v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Vždy uplatňujeme profesionální postoje v rámci profesní kvalifikace všech učitelů i zaměstnanců mateřské školy, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Uvědomujeme si, že u těchto dětí je potřeba citlivý a přiměřený přístup ještě v mnohem vyšší míře, než u dětí bez SVP.

Naše mateřská škola není odkázána jen na externí odborníky, SPC a PPP, i jedna z učitelek, která je stálým členem sboru má kvalifikaci speciálního pedagoga v bakalářském oboru, opíráme se tedy i o její metodickou a odbornou pomoc. Čtyři učitelé mají kurs logopedického asistenta a s dětmi pracují v rámci třídy.

5.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Učitelky stanovují potřebu poskytování podpůrných opatření na základě pedagogické diagnostiky provedení na začátku školního roku v období měsíce září a října a navrhují ve spolupráci s ředitelkou stupeň potřebných PO

Podpůrná opatření 1. stupně

- do 1. stupně PO se zařazují děti s menšími problémy,, které zvyšují riziko školní neúspěšnosti (krátkodobá nemoc, stěhování, nepříznivé rodinné situace) děti, jejichž problémy vyplývají z nemožnosti či neschopnosti rodiny zabezpečit adekvátní podnětné prostředí, děti s drobnými poruchami pozornosti, nezávažnými nespecifickými poruchami chování a děti s lehkým narušením komunikačních schopností ovlivňující schopnosti předcházející čtení a psaní.

- Dětem zařazeným do 1. stupně PO vytváří kmenové učitelky PPPL. Na jeho základě pak realizují podporu a využívají adekvátní formy a metody práce.
- Nejpozději po 6 měsících je PPPL vyhodnoceno ve spolupráci obou kmenových učitelek a jsou navrhována další opatření. Pokud je tato podpora efektivní V 1. stupni PO pak dítě setrvává do té doby, dokud jsou jakákoli podpůrná opatření potřebná
- V případě, že nejpozději po šesti měsících MŠ zjistí, že podpůrná opatření, která realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech, chování, projevech dítěte, ředitelka kontaktuje prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení.
- Učitelky pro tento případ zpracují zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které jasně uvedou:
 - jaký problém ve vzdělávání žáka nastal,
 - jaká podpůrná opatření byla uplatňována,
 - jak jsou vyhodnocena.
- školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:
 - zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (
 - zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory – pak se dítě stává klientem školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

- v těchto stupních podpory zpracovává doporučení vždy ŠPZ a to také navrhuje stupeň PO, na jejichž realizaci škola obdrží finanční kompenzaci
- Věcné podmínky ve třídě jsou přizpůsobeny konkrétním potřebám integrovaného dítěte, s přihlédnutím ke konkrétním možnostem školy
- pokud je PO zřízení místa asistenta pedagoga, asistent musí mít příslušnou kvalifikaci dle zákonných norem
- náplň práce asistenta pedagog se určuje ředitel podle katalogu prací na základě nejnáročnější vykonávané činnosti a pravidelně sleduje efektivitu působení jeho činnosti
- ředitel MŠ dbá na to, aby se asistent pedagoga stal součástí výchovně vzdělávacího týmu
- Učitelé na základě podkladů ŠPZ vypracovávají pro dítě individuální vzdělávací program a ve spolupráci se ŠPZ jej pravidelně vyhodnocují
- Mateřská škola spolupracuje s rodinou dítěte, informuje zákonné zástupce o důležitých skutečnostech souvisejících s poskytovaným podpůrným opatřením
- Pedagogický tým pravidelně vyhodnocuje úroveň třídního klimatu, v případě potřeby realizuje činnosti směřující k jeho zlepšení

Záměry –

- Další vzdělávání učitelů v této oblasti – kurz logopedického asistenta, tvorba PPPL, IVP, práce s dětmi s ADHD

5.3. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

- Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Pokud jsou ve školním roce v mateřské škole v povinném předškolním vzdělávání alespoň 4 cizinci, ředitel zřizuje skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy
- MŠ je zapojena již několik let v podprojektu MČ Praha 14 „Skupinová a individuální výuka češtiny“, v jehož rámci s dětmi v této oblasti intenzivně pracujeme
- Celý pg. sbor několikrát prošel metodickými školeními a tudíž máme s touto problematikou bohaté zkušenosti. Využíváme metodických materiálů společnosti META o.p.s, která je zaměřená na problematiku migrantů a jejich začleňování do společnosti
- Nově je podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

5.4. Vzdělávání dětí nadaných

- Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování a zpracovávání pedagogické diagnostiky.
- V případě zjištění, že by se mohlo jednat o dítě nadané, jsou kontaktováni zákonní zástupci, je uskutečněna konzultace, kde je projednán další postup.
- Jedná-li se o dítě nadané, vypracuje se plán pedagogické podpory, se kterým jsou seznámeni zákonní zástupci a v maximálním časovém období třech měsíců je navázána spolupráce s PPP nebo SPC. Tyto instituce stanovují další postup a předávají zákonným zástupcům podklady pro další vzdělávání dítěte.

- Po vyjádření odborného pracoviště se postupuje v souladu s výsledky šetření, probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to prostřednictvím didaktických materiálů a pomůcek vhodných k rovnoměrnému rozvoji osobnosti dítěte.
- Mateřská škola vyhodnocuje pokroky dítěte a dává zpětnou vazbu zákonným zástupcům, pokroky konzultuje i nadále s odborníky.

Záměry –

- V rámci DVPP zvyšovat vzdělání v oblasti práce s nadanými dětmi

6 .VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu.. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

6.1. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola vzhledem k dosavadnímu věkovému složení přijímaných dětí nesplňuje všechny podmínky ke vzdělávání dětí od dvou do tří let.

- Není vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- Skřínky jsou otevřené z důvodu přímého výběru na základě očního kontaktu dětí věkové skupiny 3 – 6 let
- Podmínky pro zajištění průběžného odpočinku nejsou zajištěny z důvodu nedostatečného personálního zajištění
- Prostory tříd neumožňují variabilitu v uspořádání prostoru

Splňujeme podmínky v oblasti

- zajištění hygieny dítěte
- dostatečného prostoru pro volný pohyb a hru dětí
- bezpečnosti – ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny
- šatna poskytuje prostor na náhradní oblečení

Jsme částečně schopní v případě zařazení dvouletých dětí zajistit vyhovující režim dne, vytvořit podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty

Záměry:

- připravovat se na možné zařazování dvouletých dětí do mateřské školy
- zajistit vybavení k variabilnímu uspořádání třídy
- zjišťovat možnosti získání personální podpory

7 .VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Téma školního vzdělávacího programu vychází ze zapojení celého pedagogického sboru ve dvouletém projektu Jihočeské univerzity České Budějovice OP VVV – Centrum kolegiální podpory v oblasti čtenářské pregramotnosti, podporující vzájemné učení pedagogů MŠ. Na základě získání a prohloubení znalostí v oblasti čtenářské pregramotnosti jsme si tuto oblast vzdělávání zvolili, jako výchozí bod pro tvorbu nového školního vzdělávacího programu. Tento projekt škole umožnil velké rozšíření školní knihovny s dětskou literaturou. Tituly v této knihovně byly ověřeny a doporučeny odborníky z katedry preprimární pedagogiky Jihočeské univerzity.

Analýzou předchozího ŠVP jsme dospěli k několika stěžejnímu poznatku, že nám vyhovuje uspořádání bez opory o časovou linii. V novém školním vzdělávacím programu využijeme získané zkušenosti, které se budou promítat v nově vytvořených tematických celcích. Tyto celky vycházejí z jednotlivých žánrů dětské literatury a z každodenního života dítěte, ze způsobu dětského vidění a poznávání světa.

7.1 Integrované tematické bloky

Školní vzdělávací program jsme pojmenovali „**Co všechno se vejde do knížek...**“.

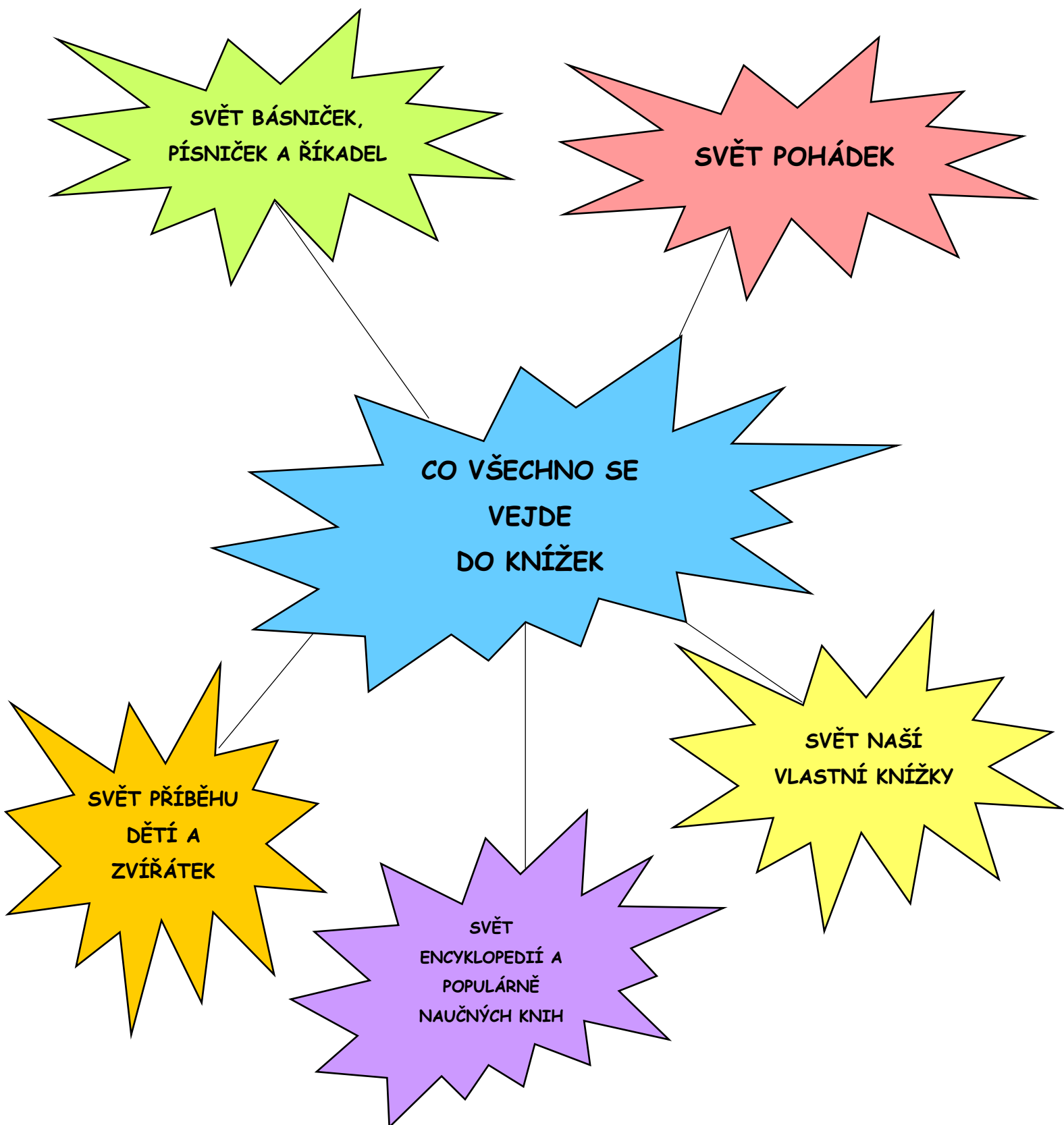
- SVĚT BÁSNIČEK, PÍSNIČEK A ŘÍKADEL

- SVĚT POHÁDEK

- SVĚT PŘÍBĚHŮ DĚTÍ A ZVÍRÁTEK

- SVĚT NAŠÍ VLASTNÍ KNÍŽKY

- SVĚT ENCYKLOPEDIÍ, ATLASŮ A POKUSŮ

SVĚT BÁSNIČEK, PÍSNÍČEK A ŘÍKADEL

Oblast – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika IB – Integrovaný blok je prioritně zaměřen na rozvoj emocionální složky dítěte. Klade si za cíl rozvoj řečových dovedností, slovní zásoby, paměti, rytmického cítění, jemné a hrubé motoriky. Tímto žánrem zprostředkováváme poznávání světa ve všech oblastech života, se kterými se dítě setkává, české kulturní tradice a společenské návyky.

Dílčí vzdělávací cíle –

- Schopnost vyjadřovat se a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, výtvarnými, hudebními a dramatickými prostředky.
- Podpora aktivního zájmu o bezprostřední okolí.
- Schopnost rozlišovat a rozumět významu a funkci některých symbolů.
- Vytváření aktivní i pasivní slovní zásoby.
- Vést k respektování pravidel společenského soužití a aktivní podíl na spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí.
- Podporovat a rozvíjet pohybové dovednosti a zdokonalovat dovednosti v oblastech hrubé a jemné motoriky – koordinace a rozsah pohybu, dýchání.

Okruhy činností –

- činnosti na rozvoj jemné motoriky a viziomotoriky
- konstruktivní činnosti
- výtvarné činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- prosociální aktivity
- literární a jazykové činnosti
- poznávací činnosti
- dramatické činnosti
- hudební a hudebně-pohybové činnosti
- exkurze spojené s tématem
- vycházky se zaměřením na environmentální činnosti
- činnosti k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- matematicko – logické činnosti
- pohybové činnosti
- mediální činnosti
- pravidelné akce školy, podporující výchovně-vzdělávací proces

SVĚT POHÁDEK

Oblast – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika IB – Integrovaný blok je zaměřen na podporu zájmu o tradiční české pohádky jako součást kulturního dědictví, na elementární úrovni vytvářet kladné prosociální vztahy, základní mravní hodnoty a zásady společenského chování a rozpoznávat vhodné, nevhodné modely chování.

Dílčí vzdělávací cíle –

- Rozšiřování slovní zásoby a její aktivní používání k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Vzbudit a podporovat aktivní zájem o knihy, výtvarné umění a divadlo.
- Podporovat aktivní zájem o dění a problémy v bezprostředním okolí, podporovaný pozitivní odezvou ze strany dospělého.
- Schopnost vytvářet, rozvíjet a plně prožívat citové vztahy.
- Podporovat osvojování si poznatků a dovedností podporující zdraví, bezpečí, osobní pohodu i pohodu prostředí s vědomím, že za své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Napomáhat získávání poznatků a dovedností předcházející čtení, psaní a aktivního zájmu o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální – činnosti výtvarné, hudební, pohybové a dramatické.

Okruhy činností –

- činnosti na rozvoj jemné motoriky a viziomotoriky
- konstruktivní činnosti
- výtvarné činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- prosociální aktivity
- literární a jazykové činnosti
- poznávací činnosti
- dramatické činnosti
- hudební a hudebně-pohybové činnosti
- exkurze spojené s tématem
- vycházky se zaměřením na environmentální činnosti
- činnosti k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- matematicko – logické činnosti
- pohybové činnosti
- mediální činnosti
- pravidelné akce školy, podporující výchovně-vzdělávací proces

SVĚT PŘÍBĚHŮ DĚTÍ A ZVÍŘÁTEK

Oblast – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika IB – Integrovaný blok je zaměřen na emocionální složku osobnosti dítěte a na prožitky s tím související, na rozvoj fantazijních představ, kulturního, mravního a estetického vnímání, citění a prožívání.

Dílčí vzdělávací cíle –

- Rozvoj řečových schopností, receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) a produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) jazykových dovedností.
- Schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám, žít ve společenství ostatních lidí, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Podpora orientace v mezilidských vztazích, respekt k právům druhých, a to včetně svých.
- Podpora přijetí osobních a osobnostních odlišností (zdravotních, kulturních, sociálních), jako přirozených a nijak neovlivňujících hodnotu člověka.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (živá i neživá příroda) s pochopením faktu, že lidská činnost může chránit, zlepšovat, ale na druhé straně i poškozovat a ničit.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Okruhy činností –

- činnosti na rozvoj jemné motoriky a viziomotoriky
- konstruktivní činnosti
- výtvarné činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- prosociální aktivity
- literární a jazykové činnosti
- poznávací činnosti
- dramatické činnosti
- hudební a hudebně-pohybové činnosti
- exkurze spojené s tématem
- vycházky se zaměřením na environmentální činnosti
- činnosti k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- matematicko – logické činnosti
- pohybové činnosti
- mediální činnosti
- pravidelné akce školy, podporující výchovně-vzdělávací proces

SVĚT NAŠÍ VLASTNÍ KNÍŽKY

Oblast – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika IB – Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, verbálních i neverbálních. Vytváří si základy pro práci s informacemi a osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.

Dílčí vzdělávací cíle –

- Rozvoj kooperativních dovedností (plánování, rozhodování, organizování, spolupráce) s částečným uvědomováním svých slabších a silnějších stránek a využití práci s chybou pro další učení.
- Rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření.
- Vytváření základů pro práci s informacemi, dále rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky, piktogramy, označení nebezpečí) a porozumět jejich významu i komunikativní funkci.
- Rozvoj schopnosti orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém prostředí), podpora pozitivního vztahu k němu a osvojování si elementárních poznatků o něm, tak aby to pro dítě bylo smysluplné, přínosné, zajímavé, pochopitelné a dále využitelné.
- Rozvoj schopnosti záměrně řídit své chování a sebeovládání a ovlivňovat tím vlastní situaci.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky – koordinace ruky a oka.

Okruhy činností –

- činnosti na rozvoj jemné motoriky a viziomotoriky
- konstruktivní činnosti
- výtvarné činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- prosociální aktivity
- literární a jazykové činnosti
- poznávací činnosti
- dramatické činnosti
- hudební a hudebně-pohybové činnosti
- exkurze spojené s tématem
- vycházky se zaměřením na environmentální činnosti
- činnosti k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- matematicko – logické činnosti
- pohybové činnosti
- mediální činnosti

- pravidelné akce školy, podporující výchovně-vzdělávací proces

SVĚT ENCYKLOPEDIÍ A POPULÁRNĚ NAUČNÝCH KNIH

Oblast – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika IB – Integrovaný blok je zaměřen na získávání povědomí o světě a aktivní vytváření postoje k přírodě, vlastnímu tělu a zdraví, kultuře a umění, technice a životnímu prostředí. Dále se zaměřuje na posilování přirozených poznávacích citů a uplatňování získaných zkušeností v praktických situacích a dalším učení.

Dílčí vzdělávací cíle –

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí a o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, podpora a rozvoj aktivního zájmu o učení v návaznosti na získávání zkušeností z praktických situací.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému.
- Podpora zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu, získávání povědomí o bezpečném chování a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem).
- Osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech.
- Získávání vědomostí o tom, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, které se mohou v životě učit.
- Vytváření konkrétnějšího vhledu do kultur a tradic dětí s odlišným mateřským jazykem z naší školy.

Okruhy činností –

- činnosti na rozvoj jemné motoriky a viziomotoriky
- konstruktivní činnosti
- výtvarné činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- prosociální aktivity
- literární a jazykové činnosti
- poznávací činnosti
- dramatické činnosti
- hudební a hudebně-pohybové činnosti
- exkurze spojené s tématem
- vycházky se zaměřením na environmentální činnosti

- činnosti k rozvoji čtenářské pregramotnosti
- matematicko – logické činnosti
- pohybové činnosti
- mediální činnosti
- pravidelné akce školy, podporující výchovně-vzdělávací proces

PRAVIDELNÉ AKCE ŠKOLY, PODPORUJÍCÍ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROCE

- Dýňování aneb Loučení s létem
- Drakiáda
- Svatomartinský průvod
- Venkovní vánoční trhy se společným zpíváním koled
- Vánoční dílničky
- Velikonoční jarmark
- oslavy Dne Země
- Pyžamková noc
- oslavy Dne matek
- oslava Dne dětí
- oslavy Dne otců
- Cykloobčánci
- Zahradní slavnost aneb Loučení s předškoláky
- Pravidelná divadelní představná
- Bezpečnostně-vzdělávací programy
- Tematické výlety
- Karneval
- Multikulturně zaměřené dny

8 . EVALUAČNÍ SYSTÉM

Kvalitu celkové činnosti MŠ, zejména jejího hlavního poslání – činnosti výchovně vzdělávací ovlivňuje řada aspektů.

Je to kvalita podmínek personálních, řídicích, materiálních, organizačních, psychohygienických a životosprávných. Ovlivňuje je i kvalita plánování (programování, projektování), kvalita naplňování zvolených cílů a ve finále kvalita výsledků výchovně vzdělávací činnosti.

Evaluace v MŠ Paculova

- je součástí řídicího procesu (vlastní práce pedagoga, řízení MŠ)
- je prostředkem neustálého hledání optimální cesty vzdělávání se současným rozvojem, pohybem a změnami vzdělávacího prostředí

spočívá:

- v porovnávání s kritérii RVP PV za účelem získání zpětné vazby o naplňování vzdělávacích cílů
- ve zjišťování, porovnávání a vysvětlování kvality a efektivity vzdělávacího procesu a jeho výsledků
- v neustálém vyhodnocování mateřské školy a její práce

vede ke zdůvodněnému vytyčení dalšího účelného postupu

Ve školním roce 2019/2020 proběhla evaluace mateřské školy v rámci dotazníků SCIO a vznikla mapa školy. V rámci této mapy a SWOT analýzy, která vznikla vyhodnocením testování všech oblastí, byly definovány čtyři kategorie

Silné stránky	Slabé stránky	Příležitosti	Ohrožení
❖ provozní doba školy ❖ vedení školy ❖ vztahy mezi učiteli ❖ pracovní doba zaměstnanců ❖ strava pro děti (dle učitelů) ❖ zaměstnanecké zázemí ❖ vztahy mezi zaměstnanci a učiteli ❖ vybavenost pomůckami (učitelé)	❖ vnitřní prostory (rodiče) ❖ nabídka kroužků ❖ přístup rodičů k učitelům	❖ úpravy školní zahrady ❖ efektivnější interní systém administrativy ❖ větší prostor pro nepřímou nepedagogickou činnost ❖ přizpůsobení nabídky kroužků	❖ nedostatek učitelů, vysoký počet žáků na jednoho pedagoga ❖ státní legislativa ❖ nezájem rodičů podílet se na životě školy

Rodiče – Rodiče jsou celkově s oblastmi hodně spokojeni a případné výkyvy oproti průměru jsou způsobeny většinou menším zastoupením jednoznačné odpovědi. Negativních odpovědí je velmi málo a týkaly se pouze absence nabídky kroužků. Nejen s ohledem na doporučení ČŠI, ale především díky odborné kvalifikaci pedagogického sboru jsou zajištěny všechny výchovně-vzdělávací potřeby dětí, bez ohledu na předčasnou profilaci. Všichni rodiče souhlasí, že je ve škole dobrá a pohodová atmosféra a zároveň více, jak 2/3 z nich uvádějí, že by si školu rozhodně vybrali znovu.

Pedagogický sbor - Z pohledu pedagogického personálu panuje ve škole bezvýhradná spokojenost s vybaveností pomůckami. Nadprůměrně je hodnoceno zaměstnanecké zázemí a kvalita a složení stravy podávané dětem. Na stejné úrovni je přístup vedení školy k učitelům a spolupráce s provozními zaměstnanci. Všichni učitelé jsou spokojeni s množstvím příležitostí, kterým jim škola poskytuje pro profesně-osobní rozvoj a se svým finančním ohodnocením. Nespokojenost pedagogického sboru převládá pouze v oblasti regulace a strukturování pedagogické práce státní legislativou.

Provozní zaměstnanci – Provozní zaměstnanci uvádějí, že jsou nadprůměrně spokojeni, jak s materiálem, tak s vybavením, které potřebují ke své práci. Tato skupina respondentů oceňuje organizaci práce ze strany vedení, srozumitelnost pracovních cílů a úkolů a spolupráci s pedagogy.

PŘEDMĚT HODNOCENÍ	METODY NÁSTROJE	KDY?	KDO?
Soulad ŠVP s RVP PV			
✓ identifikační údaje MŠ ✓ obecná charakteristika školy ✓ podmínky vzdělávání ✓ organizace vzdělávání ✓ charakteristika vzdělávacího programu ✓ vzdělávací obsah ✓ evaluační systém ✓ vzdělávání dětí se SVP, talentovaných a dětí s OŠD	SWOT analýza	Po prvním zpracování ŠVP, zpočátku jednou za rok a dále postačí jednou za 2 -3 roky.	Ředitel MŠ, koordinátoři ŠVP ve spolupráci s celým učitelským kolektivem.
	analýza - opatření	Po každé úpravě ŠVP.	
	dotazníky k souladu ŠVP s RVP PV ve všech oblastech	Dle aktuálních potřeb školy.	
Kvalita zpracování ŠVP			
✓ záměr ✓ originalita ✓ vhodnost k podmínkám ✓ vzdělávací obsah ✓ provázanost ✓ prostor pro další prostor	SWOT analýza	Po prvním zpracování ŠVP, zpočátku jednou za rok a dále postačí jednou za 2 -3 roky.	Ředitel MŠ s kolektivem učitelů.
	hodnocení integrovaných bloků (založeno v TVP)	Na závěr integrovaného bloku.	Učitelé
	hospitace - pedagogické rady	Průběžně podle plánu.	Ředitel MŠ a zástupce ředitele - celý kolektiv učitelů.
	hodnocení TVP	1x ročně (na konci šk.roku)	učitelé
	anketa rodičům	1 x 2 roky	rodiče
	analýza - opatření	Ve vlastním hodnocení školy – úprava ŠVP.	Celý kolektiv učitelů – Ředitel MŠ s koordinátory ŠVP.
Vzdělávací podmínky			
	rozhovory, záznamy, osobní konzultace	denně, podle potřeby	ředitel MŠ
	hodnocení IB	na závěr IB, průběžně	učitelé a děti

✓ věcné ✓ životosprávné ✓ psychosociální ✓ organizace chodu ✓ řízení MŠ ✓ personální zajištění ✓ spoluúčast rodičů	hospitace, pedagogické a provozní rady	podle plánů	ředitel MŠ a zástupce ředitele, celý kolektiv učitelů a personálu
	Rodiče – anketa, dotazníky podle potřeby	jednou ročně	rodiče
	analýza - opatření	vlastní hodnocení školy	Celý kolektiv učitelů – Ředitel MŠ
Vzdělávací proces			
✓ Přístup k dětem ✓ Vzdělávací nabídka ✓ Tvorba a naplňování TVP ✓ Profesionální dovednosti	rozhovory, záznamy	denně, příležitostně, průběžně	učitelé a děti
	hospitace, vzájemné hospitace, autoevaluace	podle plánů, jednou ročně	ředitel MŠ a zástupce ředitele, celý kolektiv
	Rodiče	konzultace 2x ročně	rodiče
	analýza - opatření	vlastní hodnocení školy	celý kolektiv učitelů – ředitel MŠ
Výsledky vzdělávání			
✓ Dítě a jeho tělo ✓ Dítě a psychika ✓ Dítě a ten druhý ✓ Dítě a společnost ✓ Dítě a svět	portfolia	průběžně	učitelé a děti
	záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí	dvakrát ročně, dle potřeb dětí	učitelé
	pedagogická diagnostika ISophie	dvakrát ročně	učitelé a děti
	PPPL	třikrát ročně	učitelé
	hospitace – pedagogické rady	podle plánů	ředitel MŠ a zástupce ředitele – celý kolektiv učitelů
	konzultační hodiny	dvakrát ročně, podle individuálních potřeb	učitelé a ředitel MŠ
	záznamy v TVP	průběžně	učitelé
	analýza - opatření	vlastní hodnocení školy	celý kolektiv učitelů – ředitel MŠ

9 SEZNAM LITERATURY

- BEČVÁŘOVÁ, Z. *Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-221-8.
- BÍLKOVÁ, P. *Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání*. Školní dokumentace. Praha, 2011.
- SMOLÍKOVÁ, K. a kol. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. VÚP Praha, 2004. ISBN 80-87000-00-5.
- SMOLÍKOVÁ, K. a kol. *Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy*. VÚP Praha, 2005. ISBN 80-87000-01-

10 PŘÍLOHY ŠVP

Příloha ŠVP č. 1

Konkretizované očekávané výstupy podle RVP PV -

Materiál „Konkretizované očekávané výstupy“ doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Konkretizované očekávané výstupy rozpracovávají a zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV, které jsou popsány v optimální úrovni a které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí.

Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány, uspořádány nejen do pěti vzdělávacích oblastí RVP PV, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte. Protože vzdělávací oblasti v RVP PV se vzájemně prolínají, jsou i některé očekávané výstupy uváděné v jednotlivých vzdělávacích oblastech provázané, popř. se do určité míry opakují. Dále jsou očekávané výstupy uvedeny ve zkrácené podobě a pojmy, které upřesňují očekávaný výstup, se posouvá do kategorie konkretizovaný výstup.

Struktura:

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
- Sebeobsluha
- Zdraví, bezpečí

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Vnímání

- Pozornost, soustředění, paměť
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- Časoprostorová orientace
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- Řešení problémů, učení

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
- Sebeovládání, přizpůsobivost
- Sebepojetí, city, vůle

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- Sociabilita

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
- Zařazení do společenství
- Kultura, umění

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
- Adaptabilita ke změnám
- Vztah k životnímu prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

5. 1 DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.1 Zachovávat správné držení těla 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 5.1.4 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Konkretizované výstupy	➤ postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly ➤ běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze ➤ vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu ➤ otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace ➤ zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení ➤ házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí ➤ užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) ➤ pohybovat se bezpečně ve skupině dětí ➤ pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) ➤ přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů ➤ pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) ➤ být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě ➤ pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus ➤ doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
-----------	---------------------------------------

Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku 5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
Konkretizované výstupy	➤ upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje ➤ tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím ➤ vést stopu tužky při kresbě, apod. ➤ napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena ➤ pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) ➤ zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) ➤ kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů ➤ zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Konkretizované výstupy	➤ pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) ➤ samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky ➤ samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek ➤ postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky ➤ udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	5. 1. 10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem 5. 1. 11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí 5. 1. 12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy 5. 1. 13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí 5. 3. 13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
Konkretizované výstupy	➤ pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) ➤ mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách ➤ znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek ➤ uvědomovat si, co je nebezpečné ➤ projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám ➤ chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) ➤ znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci) ➤ vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) ➤ bránit se projevům násilí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

5. 2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodné zformulovaných větách 5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat 5.2.1.5 Domluvit se slovy 5.2.1.6 Porozumět slyšenému 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku 2. 1. 11 Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
Konkretizované výstupy	➤ spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií ➤ vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu ➤ znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) ➤ mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí ➤ používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky ➤ dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) ➤ porozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) ➤ sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat ➤ předat vzkaz ➤ chápat jednoduché hádanky a vtipy ➤ poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu ➤ poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu

	(synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) ➤ rozkládat slova na slabiky ➤ vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova ➤ rozlišit krátké a dlouhé samohlásky ➤ znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit ➤ vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
--	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) 5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
Konkretizované výstupy	➤ zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) ➤ rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus ➤ sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech ➤ rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky ➤ správně reagovat na světelné a akustické signály ➤ rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) ➤ odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat ➤ rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) ➤ rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
Konkretizované výstupy	➤ soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) ➤ dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost ➤ udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech ➤ uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím ➤ zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu ➤ zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho ➤ záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) ➤ pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) ➤ zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek ➤ uplatňovat postřeh a rychlost

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané	5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních,

výstupy Z RVP PV	výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	➤ rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie ➤ spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného ➤ vyjadřovat fantazijní představy ➤ dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) ➤ vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) ➤ vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) ➤ tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) ➤ s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) ➤ dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek ➤ navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) ➤ experimentovat s výtvarně netradičními materiály ➤ využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí ➤ improvizovat a hledat náhradní řešení

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
Konkretizované výstupy	➤ rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) ➤ pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném

	dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) ➤ rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) ➤ sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů ➤ objevovat význam ilustrací, soch, obrazů ➤ poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) ➤ napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) ➤ napodobit některá písmena, číslice ➤ poznat některé hudební znaky
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy 5.2.2.9 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Konkretizované výstupy	➤ rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět ➤ rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízký, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat ➤ rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů ➤ orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) ➤ orientovat se v prostoru podle slovních pokynů ➤ orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) ➤ rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) ➤ rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
Konkretizované výstupy	➤ rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník ➤ rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) ➤ rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) ➤ porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) ➤ orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků ➤ posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) ➤ chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) ➤ chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky ➤ řešit labyrinty (sledovat cestu)

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané	

výstupy z RVP PV	5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Konkretizované výstupy	➤ slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl ➤ samostatně se rozhodnout v některých činnostech ➤ jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí ➤ vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je ➤ projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích ➤ verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) ➤ přicházet s vlastními nápady ➤ projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat ➤ nechat se získat pro záměrné učení ➤ odlišit hru od systematické povinnosti ➤ zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané	

výstupy z RVP PV	5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti
Konkretizované výstupy	➤ přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) ➤ zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé ➤ samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) ➤ respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých ➤ uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je ➤ umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) ➤ snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor ➤ umět kooperovat, dohodnout se s ostatními ➤ přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) ➤ nebát se požádat o pomoc, radu

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
Konkretizované výstupy	➤ reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) ➤ odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné

	➤ plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) ➤ hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem ➤ přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit ➤ přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci ➤ umět se přizpůsobit změnám
--	--

	Sebepojetí, city, vůle
podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projev
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
Konkretizované výstupy	➤ odložit splnění osobních přání na pozdější dobu ➤ odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) ➤ přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit ➤ přijímat pokyny ➤ plnit činnosti podle instrukcí ➤ přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese ➤ projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) ➤ přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) ➤ přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) ➤ umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či

	v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) ➤ Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

5. 3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Podoblast	Komunikace s dospělým
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	➤ navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) ➤ spolupracovat s dospělým ➤ respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) ➤ obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. ➤ rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	➤ aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) ➤ chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat ➤ vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat

	➤ spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem ➤ vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. ➤ využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
--	--

Podoblast	Sociabilita
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
Konkretizované výstupy	➤ obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení ➤ všímát si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) ➤ chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené ➤ k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) ➤ porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) ➤ nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout ➤ bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu) ➤ uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) ➤ spoluvytvářet prostředí pohody ➤ respektovat rozdílné schopnosti ➤ důvěřovat vlastním schopnostem

	➤ cítit sounáležitost s ostatními ➤ nabídnout pomoc
--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

5. 4 DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat 5. 4. 11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
Konkretizované výstupy	➤ umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, ➤ dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti ➤ chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat ➤ zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby ➤ rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy ➤ pojmenovat povahové vlastnosti ➤ pochopit funkci rodiny a jejích členů

podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
-----------	-------------------------------

Očekávané výstupy Z RVP	5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
Konkretizované výstupy	➤ orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování ➤ reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) ➤ vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy ➤ navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství ➤ cítit se plnohodnotným členem skupiny ➤ projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí ➤ být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

podoblast	Kultura, umění
Očekávané výstupy Z RVP	5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
Rozpracované výstupy	➤ pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) ➤ vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) ➤ v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá

	pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění ➤ všímát si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.) ➤ zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše) ➤ vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

5. 5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast	Poznatky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
Konkretizované výstupy	➤ orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) ➤ zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují ➤ rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) ➤ mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech)

	a jejich životě, o kultuře či technice) ➤ uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný ➤ mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) ➤ mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) ➤ mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách) ➤ chápat základní pravidla chování pro chodce ➤ mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
--	---

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
Očekávané výstupy z RVP PV	5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
Konkretizované výstupy	➤ zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování ➤ vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat ➤ ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	5. 5. 10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka,

	uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 5. 5. 11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
Konkretizované výstupy	➤ znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí ➤ uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) ➤ všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. ➤ spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) ➤ být citlivý k přírodě

Příloha ŠVP č. 2

Kritéria přijímání dětí do MŠ

Příloha ŠVP č. 3

Školní řád MŠ

Příloha ŠVP č. 4

Školní preventivní program

Příloha ŠVP č. 5

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné *klíčové kompetence v následující úrovni*:

kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Příloha ŠVP č. 6

Příklad TVP

Výchozí úvaha pro uchopení

Červená Karkulka

Pohádkový kufřík

Karkulka – červená barva, rozhodování, květiny, stromy, ovoce x zelenina, zdravé jídlo...roční období – charakteristika, je x není, v x na..., zdraví x nemoc, sluch., zrakové vnímání

Cesta – výlet – návaznost na zážitky z prázdnin (kufř, batoh, košík; prostor – pohyb, terén...; bezpečnost, nebezpečí – doprava, lidé...)

Rodina (kdo do ní patří, jak se k sobě chováme-pravidla, návštěvy, společné chvíle, pomoc; nakupování – trh, obchod, pečení, zavařování, kompot...; když nemohu někoho navštívit – jiné způsoby kontaktu, dopis, telefon, ...)

Ukázka TVP

Název integrovaného bloku/název	Svět pohádek/ Červená Karkulka
Hlavní cíl	Seznámení se s klasickou pohádkou a skrze ni se orientovat v mezilidských vztazích, rodině
	zaměřeno na kompetence
K učení	Orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije

K řešení problémů	Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Komunikativní	Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
Sociální a personální	Projevuje dětským způsobem citlivost, ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
Činnostní a občanské	Spoluvytváří pravidla společenského soužití s vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

CO PODPORUJI	CO NABÍZÍM	CO OČEKÁVÁM
Dítě a jeho tělo (biologické) Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, prostorovou orientaci	- Pohybové aktivity ve třídě, na školní zahradě, na hřišti, v parku, lese, dětském hřišti (házení a koulení míče, poskoky, přeskoky, běh k cíli...), seznamování s okolím - Hudební činnosti, hudebně pohybové hry, pohybové ztvárnění postavy z pohádky - Manipulační činnosti, práci s drobným materiálem (mačkání papíru, skládání, hry s pískem, hlínou, využívat a objevovat přírodní materiály, stavby z konstrukčních stavebnic – město x les) - Grafomotorická cvičení vycházející z ramenního kloubu - Kresbu v návaznosti na zážitky z prázdnin, pohádku-rozvoj grafického typu lidské postavy v dějové souvislosti - Smyslové hry – co bylo v košíku, v batohu, co jsem našel v lese – motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, třídění, utváření skupin předmětů dle jedné či více shodných vlastností, porovnávání velikosti, tvaru, barev, množství; umísťování předmětů dle pokynu „před, za, pod, nad, vedle, mezi“; hry „Co bylo uloženo a kde je nyní“ (je x není, v x na) s konkrétními hračkami či předměty - Přímé pozorování v přírodě, osobní zkušenost s proměnami	- Zdokonalování prostorové orientace, koordinaci lokomoce - Rozvoj drobného svalstva, zlepšování zručnosti, - Sladí pohyb se zpěvem - Poznají některé druhy ovoce, zeleniny dle vzhledu, chutě, vůně – vyjádřit slovně subjektivní pocity; - Seznámí se s významem pohybu, zdravé výživy - Na elementární úrovni chápe změny v přírodě, komentová
Dítě a jeho psychika (psychologické) rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, komunikativních dovedností; posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování); posilování přirozených poznávacích citů; získání relativní citové samostatnosti		
Dítě a ten druhý (interpersonální) Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým lidem		
Dítě a společnost (sociálně-kulturní) Poznávání pravidel společ. soužití, jejich spoluvytváření, porozumění		
Dítě a svět (environmentální) Seznamování se s místem, prostředím a vytváření pozitivního vztahu k němu		

	ročních období, rozhovory o výsledku pozorování • Poznávání a pojmenovávání ovocných stromů, ovoce x zelenina (plody – jabloň) • Logopedické chvíle, prostor pro ověřování sluchového aparátu, mluvidel, výslovnosti, artikulační cvičení s využitím obrázků a konkrétních předmětů, říkadel, hra na ozvěnu • Prostor pro sdílení zážitků, vyprávění zážitků – naslouchání, porozumění..., vzor učitelky • Poslech čtené i vyprávěné pohádky (Červená Karkulka), postupné odkrývání Pohádkový kufřík – rozhovor nad ilustracemi • Prostor pro řešení problémových situací „Co by stalo, kdyby...“; hry zaměřené na ochranu zdraví, bezpečí • Pojmenovávání předmětů a jevů z bezprostředního okolí dítěte se zaměřením na podstatná jména • Seznámení s nonverbální komunikací, používání gest • Prostor pro spontánní hry, hry na téma rodiny • Prosociální aktivity, aktivity podporující sbližování dětí, navazování kontaktu skrze loutku – improvizované výstupy • Prostor pro zapojování nových dětí do kolektivu (hry, individuální rozhovory) • Spolupodílení se na vytváření třídních pravidel, osvojování, upevňování – dohled nad smyslností	ní proměn ročního období, osvojení si poznatků o okolním prostředí • Pomocí sluchu rozlišuje, poznává; vnímat a rozlišovat pomocí smyslů • Pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno • Seznámí se s nonverbální komunikací, možnostmi používání gest • Porozumění slyšenému – zachytí hlavní myšlenku, sleduje děj • Postupně zvládne naslouchat druhým, sdílí zážitky z prázdnin • Rozvoj grafomotoriky, správný úchop • Rozvoj grafického typu postavy z dalšího
--	--	--

		obohacová ní • Vědomé využívání smyslů • Zaměřovat se na podstatné, nacházet společné znaky, podobu x rozdíl • Zvládnou rozhodnout o vzájemné poloze dvou objektů pomocí příslovčí místa (pod, za, vedle...) • Popíše vzájemnou polohu dvou objektů pomocí vztahů (je x není) • Odloučí se na určitou dobu od rodičů • Dokáže navázat vztah s dospělým • komunikovat; komunikovat s druhým dítětem • Bude mít povědomí o tom, že při setkání s neznámým
--	--	---

		m člověkem, zvířetem je třeba se chovat obezřetně; uvědomov ání si nebezpečí • Začlení se do třídy, adaptace na život v MŠ, spolupodíle t se na pravidlech a řídit se jimi
--	--	---

